

Notat fra instituttleder til styret om revisjon av stillingsplan

Styret besluttet i desember 2022 å ta stillingsplanen opp til mulig revisjon i 2023 (vedtakssak 8). Revisjon innebærer i denne sammenheng at man ikke endrer prinsippene som ble lagt til grunn da stillingsplanen ble vedtatt, men at man ser om utviklingen siden den gang tilsier endringer.

Ett element i en revisjon, aktualisert av overføringen av professor Cathrine Holst fra ISS (SV) til IFIKK fra januar 2023, er spørsmålet om vi bør holde fast ved beslutningen om å utlyse to strategiske professorater, ett i demokrati og ett i klima/miljø/bærekraft, eller om overføringen av Holst tilsier at behovet for et demokratiprofessorat ikke lenger er til stede. Styret diskuterte det spørsmålet 9. februar 2023. Diskusjonen ligger til grunn for vedtakssaken i dette møtet (V-sak 4, 9. mars).

Dette notatet dreier seg om andre faktorer som skulle tilsi revisjon av stillingsplanen. Til grunn for den planen som ble vedtatt i februar 2022 lå to hovedelementer. Det ene var forholdstallet mellom disponible lærerressurser og undervisningsbehov på hvert fag. Dette ble uttrykt som *lærertettheter*, forstått som lærerarbeidsplikttimer etter eksterne forskningsfrikjøp (og med fratrekk for et fast antall exphiltimer i filosofi) delt på vektete studiepoeng. Gresk og latin samt master i alle fag ble gitt dobbel vekt fordi de fordrer mer undervisning. Beregningene er nærmere forklart i den vedtatte stillingsplanen. Planen innebar at samtlige fag med de nye stillingene som ble vedtatt utlyst i 2022 med planlagt tiltredelser i 2023, dermed ville oppnå lærertetthet høyere enn 1. De nye førstelektorene har med ett unntak allerede tiltrådt. Dersom de nye førsteamanuensene som er under tilsetting, tiltrer som planlagt rundt sommeren, vil det målet etter alt å dømme nås.

Tallene for disponible lærertimer etter frikjøp er nå oppdatert med nyansettelser i faste stillinger – både de som har blitt ansatt, og de som er under ansettelse – og nye eksterne forskningsfrikjøp. Vektete studiepoeng er oppdatert med årene 2021 og 2022, som innebærer at det treårige gjennomsnittet kan baseres på årene 2020–22 i stedet for 2018–20. Oppdaterte tabeller er vedlagt. De vil bli presentert som figurer på styremøtet.

De oppdaterte beregningene viser at dersom vi legger nå kjente frikjøp og det nye gjennomsnittet for studiepoeng til grunn, vil filosofi og klassisk få en lærertetthet lavere enn 1 fra 2024. Etter som de kjente frikjøpene fases ut når prosjektperiodene er over, og det ikke er estimert nye eksterne forskningsfrikjøp, stiger filosofilærertettheten til over 1 mot slutten av perioden. Forutsetningen om at tilstrømmingen av eksterne forskningsmidler med tilhørende frikjøp av IFIKKs filosofer skulle tørke helt inn de nærmeste årene, virker imidlertid lite rimelig. Hvis forskningsfrikjøpene holder seg på omtrent samme nivå som de siste årene, vil lærertettheten i filosofi forbli under 1. Klassisk på sin side hadde enestående høye studiepoengtall i 2020 og (om enn klart færre) i 2021, mens 2022-tallet er på nivå med årene like før pandemien. Denne trenden gjelder de fleste av instituttets fag, men er suverent mest utpreget i klassisk, som nesten doblet studiepoengene fra 2018 til 2020 (etter å ha nær doblet dem fra 2016 til 2018). Klassisklærertettheten var over 1 i både 2021 og 2022 (1,33) som er basert på aktuelle tall for hvert av disse årene. Siden studiepoengestimatet som ligger til grunn for lærertetthetanslaget i klassisk fra 2023, er basert ikke på enkeltår, men på et treårig gjennomsnitt som inkluderer det enestående studiepoengtallet for 2020, synker lærertetthetanslaget i klassisk dramatisk (til 0,83) i 2023 og forblir under 1 i resten av perioden. Det er all grunn til å tro at dette forholdstallet er kunstig lavt.

Det andre elementet som lå til grunn for de nye stillingene i stillingsplanen for 2022–26, var instituttets økonomiske langtidsprognose, som viste at IFIKK hadde råd til en rekke nyansettelser. Av forskjellige grunner har vi ennå ikke fått noen langtidsprognose for 2023–27. Vi har fått en prognose over rammetildelingen fra HF for denne perioden, som innebærer en svekkelse på nesten 10 millioner kroner i forhold til fjorårets prognose. Hovedgrunnene er bortfall av studieplassinntekter som ble gitt ekstraordinært under pandemien, økte strømpriser og et kutt i bevilgningene på grunn av økte reisekostnader. Mens denne reduksjonen i rammetildelingen skulle tilsi at de ikke er rom for nyansettelser, vil på den annen side de nye ERC-, MSCA- og NFR-

prosjektene som IFIKK har fått de siste månedene, øke inntektene i langtidsperioden mer enn rammekuttet vil redusere dem. Hvor mye større rom for nyansettelser instituttet har nå enn da stillingsplanen ble vedtatt i fjor, vet vi imidlertid ikke før vi får oppdaterte prognoser fra fakultetet. Det foreslås derfor ingen nye stillinger nå, men styret inviteres til en gjennomgang og diskusjon av utviklingen i studiepoeng og lærerressurser. Forslag til revidert stillingsplan vil bli lagt fram for styremøtet 27. april – forutsatt at vi da har fått en langtidsprognose det går an å styre etter, og at denne viser at det er økonomisk grunnlag for nye stillinger.

Vedlegg: Oppdaterte beregninger av lærertettheter